UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Veniæ petitio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-78172

Visual Library

Excluſio à communibus beneficiis.

17. Dixi *in opuſc, de Sacrif. Miſſ. l. 2. cap. 2. §. 13.* fore peccati mortalis reum Sacerdotem, ſi à participatione ſui ſacrificij inimicum velit excludere: Idem in præſenti vniverſim addo: ſi enim pro omnibus incolis huius Vrbis ores, omnibus vicinis eleemoſinam impartiaris; omnibus huius familiæ legata, quávis voluntariæ diſtributas, &c. non potes inimicum, qui fortè inter hos invenitur excludere. Ita Suar. *ib. n. 2.* Coninch. *ib. à n. 85.* Val. 2. 2. *d. 3. q. 3. p. 2. c. fin. ver. Tertiò ſequitur.* Ratio eſt, quia licèt orare, ſtipem elargiri, legata diſtribuere non tenearis tamen: poſito, quòd ea exhibes, perſpicuum eſſet indicium odij, ſi nolles aliquem ex illis admittere. Quòd ſi beneficium pro omnibus non ſufficit; tunc profectò amicos proferes ſine culpa: Ita S. Thom. 2. 2. *q. 25. art. 9.* id enim non eſt ſignum claræ inimicitiæ, ſed ad ſummum non amicitiæ: at ſigna poſitivæ amicitiæ oſtendere ex conſilio quidem, non verò ex obligatione, teneris. Vnde etiam fit, vt poſitivè orare, ex præcepto, pro inimicis non obligeris: hoc enim ſolùm eſt de Conſilio cùm ad vitandum mortale ſatis ſit in communi oratione illum non excludere, nam ſic virtualiter iam includis, ita Trull. *l. 1. in Decal. c. 5. dub. 5. dub... n. 4.*

Veniæ Petitio.

18. Veniam petenti nolle dare, nimis aperta odij demonſtratio eſſet. Sic Coninch. *l. c. n. 95.* Suarez *l. c. n. 9.* Sà *v. charitas, n. 9.* Ita ſi veniam per ſe, vel per alium petenti negares ſigna aliqua, quibus te inimicitiam depoſuiſſe ſignifices. Solus ſuperior offenſus poteſt ſubdito, ut is emendetur, vel iuſtè puniatur reconciliationem in hoc caſu differre, quia id non odij ſignum; ſed potiùs eſt amoris, vtpotè ad emendationem conducens. Verùm, multa prudentia opus eſt, nè plus æquo ſubditus exacerbetur.

19. Difficultas eſt; Quando lædens veniam quidem petit, ſed debitam ſatisfactionem, vel dare non vult, vel certè non poteſt: lædens inquam, huic enim ſoli competit veniam poſtulare; non læſo, cum huic ſatisfit, ſi ſe promptum præferat ad decentem reconciliationem; atque ſi à ſigno odij, vt dictum eſt *ſuperiùs*, ſe ſe contineat. Pro hac difficultate.

20. Dico primo: Si non poteſt, ſi damnum factum fuit irreparabile, quale fuiſſet homicidium, vel etiam non debet, vt ſi læſus expoſcat ab offendente tantum ſatisfactionem, ut prudentum arbitrio excedat offendentis culpam: Si, inquam, non poteſt, vel non obligatur offenſus cum ſignis depoſitionis inimicitiæ reſpondere, & veniam dare: ſecùs meritò iudicetur in odio gratis velle perſiſtere, dum debito ſuo eius adverſariùs non deeſt:

21. Illud tamen nota: quacumque ſatisfactione ab hoc petente veniam exhibita; adhuc læſum poſſe expoſtulare ſatisfactionem punitionis delicti à Iudice infligendæ. Ita S. Thom. Caëtan Arag. Tolet aliique, quos citat, ſequitùrque Fagund. *l. 1. in præc. Decal. c. 12.* quia ut *ſuprà* diximus, ad hanc ius Iuſtitiæ habet; licèt iterum moneam; rem eſſe periculo peccandi expoſitam.

22. Illud inſuper nota: non eſſe coarctandum offenſum, ut ſtatim ac iniuria illata eſt, veniam dare teneatur, cùm túc ſatis ſit negativè ſe habere, Ita Azor. Fill. Villalobos, apud Trull. *l. cit. n. 11.* Sufficiens ergo tempus prudentis abitrio ſit elapſum. Eſt enim ſupra humanam fragilitatem, recenti vulnere, necdum ſedata animi perturbatione offenſum cogere ad poſitivam reconciliationẽ concedendam; quare tunc dilatio non erit ſignum odij, ſed potiùs indicium infirmitatis humanæ.

23. Dico ſecundò: Si lædens nolit ſatisfactionem debitam afferre; & tamen veniam ſibi dati poſtulet; obligaris quidem oſtendere te odium in animo nequaquam fovere; cæterum, potes modeſtè tuá ſatisfactionem vrgere atque illam ante reconciliationem expectare; rem enim tibi debitá expectas; & odij fominem non tu miniſtras, ſed adverſatius, qui ſatisfactionem, quam poteſt, dare immeritò negat.

24. Inquires: Inimicus, qui læſit, obligaturnè ſemper à læſo veniam ſubmiſſo animo petere? Reſpondeo: Frequentiſſimè hanc obligationem nó cognoſco: ſemel tamen, at iterum cognoſco. Nam primò, eiuſmodi obligatio non adeſt, quoties aliam æquivalentem ſatisfactionem læſus exhibet, verbi gratia, per pecuniam, per præventionem in honore, per amicitiæ ſignas officia, per amicorum interceſſiones, &c. Secundò, quoties iniuriæ inter inimicos factæ, invicem ſe compenſant. Tertiò; quoties læſus eam veniæ petitionem, vel non curare, vel ad iracundiam magis eâ incitare iudicabitur, vel quando apud aliquos, v. g. nobiles viros vſui illa non eſt. Quartò, quoties is, qui offendit, multò ſuperior eſt, ut non conveniat à ſubdito veniam poſcere: niſi fortè tanta fuerit iniuria ſuperioris, vt ad eiuſmodi petitionem ipſum prudenti iudicio vrgeat. Quintò: *Quoties* (inquit hîc Caſtro Pal. *tom. 2. t. 6. diſp. 1. p.* 8. *n.* 10. ex Bonacina *præſumis petitâ veniâ, & ſatisfactione pro tua parte exhibita alium non correſponſurum; tunc enim titulo compẽſationis ratione re quaſi in depoſitum ſatisfactionẽ poteris, quovſque videas alium paratum debitũ exhibere.* Sextò, quoties offenſus eſt abſens, nec facilè per ſe, vel per alium conveniri poteſt. Ita Trullench, *l. c.* citans Azorium. Septimò, quoties non eſt elapſum competens tempus, ut in ſimili dixi *n.* 22. Solùm igitur tunc erit neceſſaria, quando gravis fuit læſio, & aliud remedium ad reconciliationem adhiberi, vel non poteſt, vel omnibus à viro prudenti expenſis, non debet. Sic filius reſpectu patris, ſubditus reſpectu religioſi Prælati, vxor reſpectu viri, ſervus reſpectu domini in gravibus iniuriis, ſæpe veniam petere debebunt, à quo alij faciliùs ex prædictis; vel ſimilibus capitibus excuſabuntur,

Alloqui inimicum.

25. Inimicum non alloqui, ſignum per ſe odij non eſt, cùm non ſit omni proximo debita colloquendi familiaritas. Ita idem *ibid. n.* 21. tamen ſi ante conceptam inimicitiam cũ eo ſermones miſcebas, obligaris à colloquendo te non ſubtrahere: eo modo, iiſque limitationibus quas dixi de ſalutatione. *n.* 12.

26. Quando allocutio debita non eſt, ſi prævideas ex tua allocutione fore, ut inimicus odium deponat, obligaris alloqui, ſi ſine multa animi difficultate potes; nam ſi notabilem difficultatem patiaris, te nequaquam cogo. Ratio eſt, quia bonum ſpeciale proximi, quale tunc eſt depoſitio odij, procurare ex Charitate tenemur cum aliquo incommodo, non autem cum magno.

27. Quando autem colloeutio debita eſt, Dubitatur quiſnam tunc, eam incipere debeat; Sanè debebit lædẽs: ſanè inferior: ſanè qui prior inſuriam intulit? & rixæ fuit quaſi primus excitator: ſanè, qui notabiliùs offendit, etiamſi fuerit in offendendo poſterior. Sed quid, ſi vel æquales moraliter fuerint iniuriæ: vel omnibus prudenter conſiderati, non ſit maior ratio, quod potiùs incipiat vnus, quâm alter; Reſpódeo. Tunc vtrique incumbat, capta occaſione, locutionem aggredi. Quòd ſi accidat occaſio, in qua vni potiùs, quàm alteri ſecundùm mores regionis, ſeu propter aliquam circumſtantiam, vni conveniat loqui, non alteri: ille ſermonem incipere debet, non hic, quia tunc ita ratio dictat. Certè regulariter inter æquales ei incumbit priùs ſalutare, qui coram altero pertranſit, quive de novo accedit: non verò illi, qui ſtat: ſimile igitur quid evenire poteſt in colloquendo. Pari: modo, ſi ego indigeam tuo auxilio in re quapiam, mihi incumbit loqui priùs auxilium poſtulando, quàm tibi: & ſic in ſimillibus.

18. In Monaſterio quodam Monalium, duæ ex illis, poſt rixam, neſcio quàm, profitebantur, omnibus advertentibus, per multos annos nunquam inuicem colloqui. Dubitavit earum Confeſſarius, an eæ in peccato mortali verſarentur: & obſtinatè ſic perſeverantibus, an eſſet abſolutio, & ſacra communio iiſdem impertienda?

 Equidem